

اثرات زیست محیطی طوفان‌های ریزگردهای استان یزد و راهکار کاهش آن

جواد قانعی اردکانی: دکتری پترولوژی، استادیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه پیام نور، ghaneijavad@yahoo.com

امیرمحمد فراز: دانشجوی کارشناسی ارشد زمین‌شناسی زیست محیطی دانشگاه پیام نور مرکز تفت، a.m.faraze@gmail.com

چکیده:

طوفان‌های گرد و خاک یکی از بلاهای طبیعی است که در کشور ما رخ می‌دهد. استان یزد نیز یکی از مناطق خشک کشور می‌باشد که دائماً در معرض فرسایش خاک و شکل‌گیری طوفان‌های ماسه‌ای است. موقعیت جغرافیای استان یزد و همجواری با کویرهای مرکزی ایران باعث شرایط خاص آب و هوایی گردیده که انرژی سیستم‌های جوی به دلیل کمبود رطوبت عمدتاً بصورت وزش باد و گرد و خاک پدیدار می‌شود. تعداد روزهای گرد و غبار به میزان خشکسالی بستگی دارد و هرچه دوره خشکسالی طولانی‌تر می‌شود؛ تاثیر بیشتری روی تعداد روزهای گرد و خاک دارد.

کلید واژه‌ها: اثرات زیست محیطی، طوفان گرد و غبار، استان یزد، راهکار کاهش

Environmental Impacts of dust storms in Yazd Province and the solution to reduce it

Javad Ghanei Ardekani: Ph.D. Petrology, Assistant Professor, Department of Geology, Payame Noor University
Amir Mohammad Farze: M.Sc. Student in Environmental Geology, Payame Noor University, Taft Center

Abstract:

Dust storms are one of the natural disasters that occur in our country. Yazd province is also one of the arid regions of the country that is constantly exposed to soil erosion and the formation of sandstorms. The geographic location of Yazd province and its proximity to the central Iranian desert have led to special weather conditions that the energy of atmospheric systems due to lack of moisture mainly occurs as winds and dust. The number of days of dust depends on the amount of drought and the longer the period of drought will have a greater effect on the number of days of dust.

Keywords: Environmental Impacts, dust storms, Yazd Province, solution to reduce

مقدمه:

گرد و غبار یا ریزگرد (Dust) توده‌ای از ذرات جامد ریز غبار و گاه دود است که در جو پخش شده و دید افقی را محدود می‌کند (Miller, et al. 2008). پدیده‌های گرد و غبار رخدادهای طبیعی هستند که در مناطق خشک و نیمه خشک و به‌ویژه در عرض‌های جنب حاره‌ای رخ می‌دهند. انتشار گرد و غبار به‌صورت وقایعی پراکنده که در اندازه، زمان و غلظت ذرات متفاوت است در جو زمین رخ می‌دهد. متوسط ارتفاع طوفان گرد و غبار بین ۹۰۰ تا ۱۸۰۰ متر می‌باشد (Goudie, 2014).